Knjic SLovko,
Ljubljana.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 268 — CLEVELAND, OHIO, MONDAY MORNING, NOVEMBER 15, 1937 — LETO XL — VOL. XL.

66 novih ameriških državljanov

Na zvezni sodniji v Clevelandu se je vršilo pretekli petek zaslišanje za podelitev ameriškega državljanstva in zopet imamo čast poročati, da je izmed vseh narodnosti naš narod dosegel prvo stopinjo, kajti nič manj kot 66 naših ljudi je dobilo ameriško državljansko pravico.

Imena novih državljanov in državljank so sledeča: Katarina Urgosik, Mary Glazer, Rose Novak, Joseph Mah, Katarina Stanko, Anton Valenta, Mary Markovich, Mary Dobrovich, Rose Betrovič, Mary Kravos, Martin Skočaj, John Barbiš, Pauline Suša, Antonia Kastelic, Matilda Miklus.

Maria Cedrič, Stella Rojc, Štefania Tomažič, Josephine Barbo, Nick Krajačič, Julia Metelko, Olga Fleng, John Lupšina, Amelia Hegler, Viktor Glačič, Magdalena Fortun, Cecilia Jankovič, Anton Zanetič, Mary Turk, Elizabeth Pavlovič, Katarina Malovič, Mary Lah, Veronika Schneller, Angela Perko.

Antona Trop, Ana Molek, Karolina Šober, Amalija Medved, Dragica Janich, John Kopček, Fannie Rotar, Jennie Russ, John Ujčič, Matt Zalar, John Lenarčič, Margaret Kandare, John Židan, Frances Basar, Louise Ogrinc.

Ana Jesenko, Anton Miller, Mildred Bartol, George Enringer, Louise Vilmer, Valentin Shaffer, Mary Vidmar, Tom Bonfich, Frances Breskvar, Katarina Bogadek, Julia Hočevar, Jennie Malec, Mary Tratar, Mary Hrovat, Julia Berkich, John Garbas in John Petrič.

Vsega skupaj je 66 novih naših ameriških državljanov. Zanimivo pri tem je, da sta izmed teh dve tretini ženske, ena tretina pa moških. Mnogi izmed teh, ko so bili v državljanski šoli, so mislili, "da ne bo nikdar nič," toda v primeroma kratkem času so vsi dobili ameriško državljanstvo. Državljanska šola je odprta vsak četrtek ob 7. uri zvečer v veliki dvorani javne knjižnice na 55. cesti in St. Clair Ave.

Danes torej izkazujemo 66 novih naših državljanov, zadnjič smo jih izkazali 492, skupaj torej 558 novih ameriških državljanov našega rodu v letošnjem letu. Vsem skupaj iskrene čestitke!

—o—

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev. Več naših ljudi izvoljenih v javne urade

Strabane, Pa. — Pri zadnjih volitvah 2. novembra za North Strabane Township so zmagali Slovani. Izvoljeni so namreč trije Slovenci in dva Slovaka. Rojak Anton Bevec, predsednik društva sv. Jeronima št. 153 K. S. K. J. je bil zaporedno že tretjič izvoljen za davčnega kolektorja še za prihodnja štiri leta. Rojak Joseph Revilak, član K. S. K. J., je bil izvoljen za šolskega ravnatelja. V šolski odbor je izvoljen tudi rojak John Podboj, predsednik društva Pioneer S. N. P. J. in Mr. John Kmet, član KSKJ. Za Township nadzornika je bil izvoljen Mr. Mike Tomšič. Vsem naše čestitke!

Srebrni jubilej zakonskega življenja sta 16. oktobra obhajala Mr. Frank Okoren in njegova soproga v Denverju. Mr. Okoren je 3. gl. podpredsednik J. S. K. J.

V Chicagu je preminul rojak Math Kajžar, star 59 let in rojen v Sorici na Gorenjskem. V Ameriki je bival okoli 30 let, zadnjih 20 let v Chicagu. Zapušča ženo, tri sinove, tri hčere in brata.

V La Salle, Ill., je preminul po dolgi bolezni rojak Frank Furar, star 50 let in rojen na Aržiščih pri Kostanjevici. Pokojni je bil pred 12. leti pobit od avtomobila in zdravil se je v več bolnišnicah, pa ni našel pomoči. Tu zapušča ženo, tri sinove, dve hčeri in dva brata, v domovini pa brata in dve sestri.

Te dni so bila v Milwaukee končana zadnja dela na stavbi novega župnišča slovenske župnije Sv. Janeza Evangelista. Župni urad se je že preselil v novo stanovanje. Hiša ima 9 sob. V pritličju se nahaja uradna soba s privatno sprejemnico in jedilnico, v ozadju pa kuhinja in soba za služkinjo. V prvem nadstropju sta spalnici za župnika in duhovnega pomočnika ter študijska soba in soba za goste. Novo poslopje dela kras celi okolici. Slovenski farani se nameravajo lotiti tudi načrtov za povečanje svoje cerkve same s prizidkom dvorane in učnih prostorov.

V Milwaukee sta rojaka Lovrenc Mesarič in Anton Remsko z ženama vred slavila 25-letnico poroke. Istotam so se poročili: Math Felicijan in Ana Fischer, Frank Marinello in Katarina Zveznik, Anton Rozman in Helena Sukovski, Bonnie Williams in Lillian Orešnik.

V Calumetu je 3. novembra umrla Mary Kocjan, rojena Svetič, stara 62 let, zadeta od kapi. Rojena je bila v Calumetu in zapušča tri odrasle sinove, omoženo hčer, brata v Arizoni in drugega v Clevelandu, poleg pa tudi štiri sestre v Detroitu.

V Renton, Wash., je umrla Elizabeta Eržen, ki je podlegla operaciji. V Salidi, Colo., je umrl za pljučnico Anton Šajn, ki zapušča ženo, sina, mater, tri brate in setro.

Nagle smrti je umrla v Seattle, Wash., rojakinja Neža Petrič. Umrla je na posledicah operacije. Stara je bila 65 let in rojena v Kotu pri Semiču. Tam zapušča moža in sina, v Pueblu brata in v Californiji dva nečaka.

V Fly Creek, N. Y., je umrla Rotija Remec, rojena Poznič, stara 79 let in doma iz Gornjih Kraš ob Šmartnu pri Gornjem gradu. Zapušča moža, sina in tri hčere.

—o—

Družinska pratika

Iz stare domovine je dospela sedaj tudi "Družinska pratika." Zanimiva je kot vsako leto. Obsega 16 strani krasnih slik, med temi zlasti slike od pogreba nadškofa Jegliča. To pratiko lahko dobite v knjigarni Jos. Grdina na 6121 St. Clair Ave.

Pozdrav

Mr. in Mrs. Louis Drašler pošiljata iz Chicage lepe pozdrave prijateljem in znancem v Clevelandu.

Vlada v Kanadi zaplenila komunistični časopis

Quebec, 13. novembra. Ministerski predsednik Duplessis, velik nasprotnik komunizma, je danes prvič se poslužil postave, ki je namenjena, da prepreči širitev komunizma. Policija je vdrla v uredniške in tiskarniške prostore komunističnega tednika "La Clairte." Odnesli so vse spise, vse stare časopise in drugo opremo iz urada, nakar so vse poslopje uradno zaklenili. Napram delavskim voditeljem se je ministerski predsednik izjavil, da je to šele začetek in da bo v kratkem vse komunistično gibanje v provinci Quebec zatrto. Duplessis je izjavil, da je kanadska vlada naklonjena vsem delavskim organizacijam brez razlike, toda komunistične propagande pod nobenim pogojem ne bo trpela.

—o—

V smrt

26-letna Miss Christine Sparzer je umrla včeraj v Bulevard bolnišnici. Preteklo soboto je videla na neki zabavi, na katero je bila tudi ona povabljena, svojega fanta v družbi drugih deklet, kar si je toliko gnala k srcu, da je vzela strup. Odpeljali so jo v Emergency bolnišnico in ko je dobila zdravila, so jo spustili domov. Včeraj zjutraj so jo pa dobili zopet nezavestno na njenem domu, 19006 Mohawk Ave. Zopet je bila odpeljana v bolnišnico, toda je kmalu potem umrla. Pokojna je nečakinja Mrs. Frances Gorše. Ranjka je bila rojena v Crivitz, Wis., kjer zapušča starše, brate in sestre. V Cleveland je dospela julija meseca in je stanovala pri družini Viktor Kranjc. Njeno truplo bo poslano v torek zjutraj v Crivitz, Wis. Prijatelji jo lahko pridejo pokropit v August F. Svetkov pogrebni zavod na 478 E. 152nd St. Bodi ji lahna ameriška zemlja!

Prijet v trgovini

V neki veliki trgovini v mestu so te dni prijeli nekega 60 let starega moškega, katerega so uslužbenci opazili, da krade razno blago. Ko so ga zaslišali in preiskali so dobili pri njem $1,-950 v bankovcih, potem nože, samopojnike, robce, nogavice, ovratnice in drugo blago, ki ga je nakradel v trgovini.

Davey in Lewis

Governer Davey je včeraj izjavil, da kompanije v državi Ohio niso dobile jeklarski štrajk, niti ga on, governer, ni razbil, pač pa je kriv John Lewis sam, da je bil štrajk zgubljen, ker ni imel na svoji strani niti četrtine jeklarskih delavcev. Lewis je komunist, je rekel governer in s takim se je napram njemu postopalo. Lewis odločno zanika, da bi bil komunist.

Prva drevesca

Sigurno znamenje, da se bližamo božiču so prva božična drevesca, ki so dospela te dni v Cleveland kot vzorci. Prišlo je nekaj malih smrek iz Montane. Kvaliteta je letos boljša kot je bila lansko leto.

Workers Alliance

Seja Workers Alliance se vrši v torek 16. novembra v S. N. Domu na St. Clair Ave. v starem poslopju, soba št. 1. Začetek ob 8. zvečer. Vabi se vse brezposelne in WPA delavce, zastopnike CIO in ADF., da se gotovo udeležijo. Bliža se okrajna konvencija in je potrebno razmotrivati o važnih točkah. — Louis Kocjan.

Italija je dobila po nosu od Brazilije

Rim, 14. novembra. Republika Brazilija je odgovorila z odločnim "Ne" laškemu vabilu, da se pridruži znani trozvezi evropskih fašistov v boju proti komunizmu. Brazilija ima svoje lastne vrste fašizem in se nikakor ne more vmešavati v laške zadeve proti komunizmu, dasi simpatizira z Italijo v njenem prizadevanju za poraz komunizma. Tako se je izjavil brazilski poslanik v Rimu.

—o—

Žena je šla v cerkev, mož dobil razporoko

Moskva, 13. novembra. Sodnija v mestu Smolensk je dovolila razporoko nekemu moškemu, ki je pričal, da njegova žena zahaja v cerkev in da se udejstvuje pri drugih verskih pobožnostih. Odvetnik, ki je zastopal moškega, je trdil, da komunist nikakor ne more skupaj živeti z žensko, ki priznava — Boga. Obenem se naznanja, da je centralni koncil za bogotajsko akcijo sklenil izdati fonografske plošče v španskem, ruskem, kitajskem, japonskem, nemškem in poljskem jeziku. Plošče so namenjene za propagando bogatajstva. Na prvi plošči je na eni strani "mednarodna himna bogotajcev," na drugi strani pa govor nekega španskega komunista, ki trdi, da ni Boga. Druga plošča ima govor načelnika sovjetske propagande za bogotajstvo, Jaroslavskega, ki govori, da je vera največja sovražnica komunizma, na drugi strani je pa zopet govor bolgarskega razbojnika Dimitrova, ki govori "cerkev, zaveznica fašizma." Komunistična stranka je tudi razpisala nagrado v svoti 100,-000 rubljev, katere dobi oni, ki spiše najboljše komunistično "sveto pismo." Mr. Molek v Chicagu ima izvrstno priliko priti do denarja!

—o—

Miss Caroline Šorn

Društvo Clairwood št. 40 SDZ ima vsako nedeljo keglanje na Pozelnikovem kegljišču na St. Clair Ave. blizu 105. ceste. Sezona se je pravkar začela. Med drugimi, ki keglajo, je tudi Miss Caroline Šorn, hčerka poznanega lastnika restavranta Mr. Martina Šorna. Carrie še nikdar prej na kegljišču ni bila in je pri prvih tekmah metala kroglo s tako previdnostjo kot n. pr. njena mama devajo izvrstne cmoke v juho. Ampak včeraj je pa Carrie pokadila vsem najboljšim keglačem, ko je naredila 6 "štrajkov" zaporedoma in je v eni igri keglala do števila 214. In s kakšnim rešpektom hodijo sedaj stari keglači okoli Karlince!

Prvorojenec

Prijazne vile rojenice so se oglasile pri družini Mr. in Mrs. Louis Turk, 15718 Calcutta Ave. in pustile za spomin čvrstega sinčka prvorojenca. Dekliško ime matere je Helen Novosel. Iskrene čestitke družini.

Delavsko glasovanje

Vladni delavski odbor v Washingtonu je odredil, da morajo delavci pri Bartlett & Snow Co. tovarni v Clevelandu tekom 20 dni odglasovati, kdor naj delavce zastopa pri pogajanjih s kompanijo. Delavci bodo izbirali med svojo lastno unijo ali pa med unijo avtomobilskih delavcev, ki pripada k CIO.

Štiri velesile nastopile proti Japonski

Bruselj, 13. novembra. Zastopniki štirih svetovnih držav, Amerike, Anglije, Francije in Belgije so danes sklenili obrniti pozornost sveta proti Japonski, potem ko je slednja še drugič sklenila, da se ne udeleži konference glede miru na Kitajskem. Zastopniki Anglije, Amerike, Francije in Belgije so se zbrali na domu belgijskega ministerskega predsednika pri tajni konferenci in so sklenili načrt za bojkot Japonske predložiti ostalim velesilam, ki imajo svoje zastopnike na konferenci. Japonska bo popolnoma odgovorna, ker se je mirovna konferenca razbila in odgovorna je za nadaljno prelivanje krvi.

—o—

Smrtna kosa

V soboto ponoči je preminul v Huron Rd. bolnišnici rojak Frank Rebec, star 78 let. Ponoči se je doma zbudil in šel pogledat k oknu, da pogleda kaj pomeni neki ropot v hiši, ko je pri tem padel skozi okno dvajset čevljev globoko na tla in dobil smrtne poškodbe. Pokojni je bil doma iz Sežane in je stanoval na 1125 E. 112th St. Pri N. Y. C. železnici je bil zaposlen zadnjih 35 let. Pogreb ranjkega se vrši v torek zjutraj ob 9. uri na Calvary pokopališče. Bodi ranjkemu mirna ameriška zemlja!

Nova unija steklarjev

C. I. O. organizacija bo začetkom decembra začela z novim gibanjem, da organizira vse delavce, ki se nahajajo v raznih steklarnah Zed. držav. Novi organizaciji bodo dali ime Glass Workers Organizing Committee. Kot zatrjuje vodstvo C. I. O. se nahaja danes 126,00 delavcev v raznih ameriških steklarnah, ki se ne nahajajo še v nobeni uniji.

Novi župnik

Most Rev. Joseph Schrembs, škof v Clevelandu, je imenoval Rev. James Daleya za novega župnika fare sv. Alojzija na 109. cesti. Daley prihaja iz Elyrije. Dosedanji pomočnik pri sv. Alojziju, Rev. Gallagher, je bil prestavljen na župnijo Marijinega Oznanenja.

Slabo za Ohio

Zvezni administrator relifa in WPA del, Harry Hopkins, se je včeraj izjavil, da ima država Ohio najbolj nazadnjaški sistem relifa izmed vseh držav v Ameriki. Mr. Hopkins se je na enak način izjavil že pred dvema letoma, in je tedaj governer Davey vzel zaporno povelje proti Hopkinsu, toda je pozneje tožbo umaknil.

Stroški v Euclidu

Glasom poročila, ki ga je predložil volivnemu odboru Chas. Ely, župan v Euclidu, je Ely potrošil za volivno kampanjo $3,435, dočim je njegov nasprotnik potrošil $1,790.

Milijonarji za Burtona

Bivši predsednik zaprte Union Trust banke, milijonar Joseph Nutt, je daroval $100.00 za izvolitev Burtona županom. "Mi priporočamo Burtona za župana," piše Šabec.

Društveni asesment

Kakor vsak pondeljek se bo tudi nocoj nahajala tajnica društva sv. Mar. Mag. št. 162 KSKJ v spodnjih prostorih šole sv. Vida med 6:00 in 7:15 zvečer radi pobiranja društvenega asesmenta.

* Devet nadaljnih Rusov je bilo obglavljenih radi zarote in vohunstva.

Prijazen apel na naš narod!

Mestna vlada v Clevelandu je že začela graditi krasno stezo v Rockefeller parku, katera steza bo samo za pešče in za obiskovalcev kulturnih vrtov v Clevelandu. Steza se bo vila po vseh kulturnih vrtovih, katere bo vezala v sijajno skupino.

Ko bo ta steza gotova, se bo lahko šlo iz enega kulturnega vrta v drugega, kar bo zelo ugodno za občinstvo, ki se bo lahko prijetno sprehajalo in ogledovalo kulturne vrtove vseh narodnosti, in med njimi tudi Ameriški kulturni vrt.

Ljudje bodo lahko primerjali te kulturne vrtove, kateri je lepši, toda težko, da bi dobili bolj krasen kulturni vrt kot je ravno naš — Jugoslovanski kulturni vrt. O tem se bo vsakdo prepričal zlasti spomladi, ko bo vse v bujnem cvetju.

Poroča se nam, da so bratje Srbi zopet prispevali za Jugoslovanski kulturni vrt in sicer so to pot dali velikodušno svoto $227.00. To je že tretji večji prispevek bratov Srbov, ki tako edino sodelujejo s Slovenci in so tako plemenito pripomogli, da se je ideja Kulturnega vrta uresničila.

Sedaj manjka še kakih sedem sto dolarjev, da bo plačan ves vrt in poravnani vsi računi. Zatorej danes ponovno in prijazno apeliramo na ves zavedni slovenski narod v Clevelandu in drugod, da še enkrat pokaže svojo darežljivost in pomaga, da se čimprej vsi računi spravijo v red.

Zlasti prosimo vse one, ki se mogoče dosedaj niso strinjali z idejo Kulturnega vrta, ker so bili napačno poučeni ali pa niso verjeli, da je kaj takega mogoče: da ti slovenski sinovi in hčere tudi položijo svoj dar narodu v čast in napredek. Saj boste imeli zavest, da je Kulturni vrt last vsega naroda, ki je prispeval za uresničitev. Ali naj najde lepa beseda lepo mesto? Prosimo!

Pa tudi oni stari prijatelji Vrta, ki so že darovali, naj še poiščejo to ali ono svoto in še enkrat po svojih močeh prispevajo. Ako primemo vsi skupaj pa bo v par tednih skupaj potrebna svota in potem se ne bo več prosilo, ker bodo računi čisti, ker so bili po narodu plačani!

—o—

Vlada Zedinjenih držav bo priznala vlado generala Franca. Ameriški konzulati na teritoriju nacionalistov

Washington, 13. novembra. Višji uradniki državnega oddelka Zed. držav so danes priznali, da bo Amerika najbrž sledila nastopu Anglije in bo indirektno in neuradno priznala vlado španskih nacionalistov pod vodstvom generala Franca.

Prvo znamenje, da je priznanje Španije pod vodstvom generala Franca blizu, je ker je državni tajnik Hull odredil, da se odpre ameriški konzulat v mestu Bilbao, katerega je general Franco pred kratkim vzel španskim socialistom.

W. E. Chapman je bil imenovan, da otvori ameriški konzulat. Tako so uradniki včeraj priznali, dasi so prvotno to tajili. Enako je najprvo tudi Anglija tajila, da namerava priznati španske nacionaliste, toda sedaj se že pogaja z generalom Francom.

Španski socialisti se ne morejo dolgo več držati. Poleg porazov na bojnem polju so dobili madridski socialisti moralni poraz od strani Anglije in Zedinjenih držav. Vlada Zed. držav že ve, kaj dela.

—o—

Demokratska stranka

Demokratska stranka v Clevelandu je potrošila za primarno in glavno županisko kampanjo $34,-000. Republikanska stranka pa je potrošila $78,000. Se takoj vidi, na kateri strani so bogatini.

Peč na razpolago

Potrebna družina dobi lahko zastonj peč, ako se zglasi v našem uradu ali pri councilmanu Mr. John Novaku na 1125 E. 71st St.

Visoka geranija

Mrs. Rose Kalin, 15929 Saranac Rd., nam sporoča, da ima na svojem domu 11 čevljev visoko geranijo (pelargonijo). Mrs. Kalin je velika prijateljica cvetlic.

Delavci za McWilliamsa

Delavske unije v Clevelandu so potrošile za županske volitve $5,010.00, da bi bil izvoljen demkorat Williams za župana. Prispevalo je kakih 1,000 delavcev po $5.00. Za Burtona niso delavci ničesar prispevali.

Smrtna kosa

Ob 5:30 danes zjutraj je preminula Mrs. Mary Novakovič na svojem domu na 1415 E. 43rd St. Pogreb ima v oskrbi A. Grdina in Sinovi pogrebni zavod. Podrobnosti jutri.

Jeklarski piketi obtoženi od porote

Pittsburgh, Pa., 13. novembra. Tukajšnja velika porota zvezne sodnije je obtožila tri C. I. O. pikete, ki so opravljali piketsko službo tekom jeklarskega štrajka v preteklem poletju pri tovarnah Republic Steel Co. Obtoženi so, da so ovirali zvezno pošto, da ni mogla poslovati. Zlasti so obtoženi, da so preprečili pismonoši, da ni mogel prinesti poštnih paketov v urad tovarne.

—o—

Seja Slavčkov

Nocoj večer se vrši seja Slavčkov v sobi št. 1 SND. ob 6. zvečer. Seja za starše je ob 8. zvečer. Pridite vsi!

Seja Zadruge

Seja direktorija Slov. zadružne zveze se vrši nocoj večer, seja ženskega odseka pa jutri večer.

Manj naročil

Tovarne, ki izdelujejo razno strojno orodje, poročajo, da so v oktobru in prvi teden v novembru naročila zelo zaostala. Povprečno je bilo v teh tovarnah v Clevelandu 600 delavcev odslovljenih.

Za Kulturni vrt

Za Jugoslovanski kulturni vrt je daroval Dr. J. M. Seliškar $5.00. Iskrena hvala!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto $5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto, $5.50; pol leta, $3.00.
Za Evropo, celo leto, $8.00.
Posamezna številka, 3 cents.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, $5.50 per year; Cleveland, by mail, $7.00 per year.
U.S. and Canada, $3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, $3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, $5.50 per year, $3.00 for 6 months.
European subscription, $8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

No. 268, Mon., Nov. 15, 1937

Naseljevanje in ameriško državljanstvo

Pred par tedni smo poročali med novicami glede novih postav, ki jih pripravlja zvezni kongres glede ameriškega državljanstva, deportacije in novega naseljevanja v Zedinjene države.

Povedali smo, da je današnji kongres še vedno zakrknjen napram tujezemcem, in da so srečni oni, ki so postali ameriški državljani, ker njih se nove postave ne bodo tikale. Vsak čitatelj našega lista dobro ve, koliko smo si mi tekom zadnjih trideset let prizadevali, da priborimo državljanske pravice za naše rojake. Tisočeri so nam sledili in so danes lahko veseli, mnogo tisoč pa jih je, ki so se naravnost norčevali iz ameriškega državljanstva, in danes trpijo žalostne posledice.

Well, vsak je svoje usode in sreče kovač, in prisiliti se ne da nikogar, toda vlada pa medtem tudi kuje nove postave, ki postajajo od leta do leta bolj stroge za tujezemce. Naravnost značilno je, kako so kongresmani edini v tem, da se preganja tujezemce in se jih zapostavlja kjerkoli mogoče. Ne bo dolgo, ko tujezemec v Ameriki ne bo imel nobene druge pravice kot to, da bo smel kupiti kos kruha in se najesti . . .

Da je kongres tako sovražen napram tujezemcem v Ameriki so v prvi vrsti krivi komunisti, socialisti in enaki radikalci, ki neprestano rovarijo proti Ameriki, in s svojimi evropskimi oziroma tujezemskimi idejami mislijo, da stoje visoko nad Amerikancem. Kdor čita uradni zapisnik zborovanja ameriškega kongresa, ta nam bo dal tozadevno takoj prav.

Letos je bila vložena v poslanski zbornici kongresa predloga, ki naj nadalje omeji naseljevanje tujezemcev. Kongres ne samo, da deluje proti tu naseljenim tujezemcem v vsakem možnem slučaju, pač pa želi za bodočnost kolikor največ omejiti nadaljno naseljevanje tujcev.

Predlog št. 4354, ki je bil vložen v poslanski zbornici kongresa, in predlog št. 1366, ki je bil vložen v senatni zbornici kongresa, imata eden in isti namen, namreč omejiti nadaljno naseljevanje za 90 odstotkov. Še po sedaj obstoječih postavah je naseljevanje skrajno pičlo, toda nameravajo ga skoro popolnoma ustaviti, ker po mnenju fanatičnih kongresmanov Amerika sploh ne potrebuje nobenih tujezemcev več.

Glasom nove postave bi bilo dovoljeno letno 6572 osebam, da pridejo v Ameriko iz Anglije, 2595 iz Nemčije, 1785 iz Irske, 652 iz Poljske, 580 iz Italije, 331 iz Švedske, 308 iz Francije, 287 iz Čehoslovaške, 271 iz Rusije, 170 iz Švice, 141 iz Avstrije, 180 iz Belgije, in iz vsake druge dežele pa le 100 na leto. Jugoslovanska kvota znaša sedaj 872 oseb na leto, glasom nove postave pa bi smela iz Jugoslavije v bodoče letno priti le 100 oseb.

Malo ali nobenega upanja nimamo več, da bi povečali naše narodno življenje v Ameriki, da bi zvišali število članov naših organizacij, da bi pridobivali nove naročnike in sploh ojačili naše narodno življenje, ko vidimo, da nam zapirajo zadnja vrata v narodnostnem oziru. Ako ne bo naša mladina, ki je precej številna, okrepila naše narodne organizacije, naše javne zavode in naš narodni življ sploh, tedaj v petindvajsetih letih ne bomo mogli več govoriti o naših organizacijah.

Nova naselniška nameravana postava tudi zahteva, da mora vsak novi naseljenec oddati odtise svojih prstov v triplikatu. Noben novi naseljenec ne more dobiti naselniške vize, ako je ne dobi ob istem času tudi njegova žena in mlajši otroci. To pomeni, da v bodoče mož ne bo mogel sam priti v Ameriko, pač pa bo moral pripeljati, oziroma vzeti s seboj tudi ženo in otroke, ako bo sploh dobil vizo!

Nova postava tudi določa, da v bodočnosti ne bo mogel nihče v Ameriko, kdor ne bo pred izselitvijo prestal težke inteligenčne skušnje pred ameriškim konzulom. Ne samo, da bo moral dokazati, da zna brati in pisati, pač pa bo moral odgovarjati na vprašanja, ki so težavna dovolj za otroka, ki pohaja v osmi razred ljudske šole.

Tako daleč smo tozadevno prišli v Ameriki, mi, nekdanji naseljenci, ki smo v prvi vrsti zgradili Ameriko tako, kakoršnja je danes. In danes se nam to bridko vrača.

Kaj pravite!

Sliši se, da so v Euclidu že vsa politična dela oddana po novem županu. Koliko je bilo pri tem upoštevanih naših rojakov, ki so pomagali Mr. Simsu do jasli, še ne vemo.

* * *

Tone Šabec z vso ihto pere republikanskega župana Burtona, češ, saj je governer Davey poslal vojaštvo v Cleveland ob času štrajka. Kajpada, seveda, governer ga je poslal, toda ljubi Tonček, na čigavo prošnjo, a? Kdaj je še pripeljal grocerist blago odjemalcu na dom brez naročila? Kaj ni bil župan Burton oni, ki je ZAHTEVAL vojaštvo od governerja? Seve, Šabec tega najbrže ne ve, ali pa noče vedeti. Pa še nekaj! Ali je tudi governer ukazal županu Burtonu, naj clevelandska policija s količki bistri glave štrajkarjev? To, to so dejstva in značilnosti, ki jih narod ne bo pozabil.

BESEDA IZ NARODA

Moja vrnitev

Dr. Franc Trdan

V pletenem naslonjaču sta sedela visoko rasla dama in gladko obrit gospod. Govorila sta jako malo, tudi za okolico se nista veliko zanimala. Gospod je z vidnim zadovoljstvom vlekel svoj "vivček," gospa pa je ponovno odlagala na kolena črno obrobljen binokel in prikimavala možu z zategnjenim "Yes" ali "Well" ali pa "All right."

Največ pozornosti pa je ves čas vzbujala "ciganka," gospodična kakih dvajsetih let. Imela je rujavo zagorel obraz, črno bodeče oči, globoko zakrivljen nos, na rokoko razmršene lase in živo pisano obleko. Že ob vstopu na ladjo je hipoma vse magnetizirala. Vsled svojega posebnega obnašanja pa je že drugi dan dobila ime "ciganka." Ko sem tisto jutro prišel mimo, je ravno lezla na prednji rob parnika, sedla na nizek stolček, prižgala cigareto in bulila v daljavo svoje iskre oči. Naenkrat pa je skočila pokonci, tlesknila z rokami in zaklicala: "Ladja! Ladja!"

Na ta klic se je vse na krovu zganilo. Vsakdo je hotel na lastne oči videti našo morsko sestro, ki je pa kmalu opešala in ostala za nami. V isti smeri kot "Europa" je plula francoska ladja "Isle de France." Iz newyorške luke je odšla 16 ur pred nami, pa smo jo vendarle v kratkem dohiteli in tudi zadaj pustili. Naš brzoparnik jo je rezal z brzino 27 vozlov na uro, francoski osebni parnik pa je prevozil samo 22 vozlov.

"Trara! Trara!"

"Saj vendar nismo v vojašnici ali na manevrih! Kaj neki to pomeni?" sem si mislil, ko sem prvikrat slišal trombe glas. Vendar sem se je kmalu privadil in sem je bil vesel vselej, kadar se je oglasila: klicala in vabila je namreč v obednico.

Dvorana jedilnega salona je prostrana in čedno opremljena. Zdi se ti, da sediš v restavracijski dvorani hotela Union v Ljubljani in ne globoko pod morjem. Postrežba je prvovrstna. Vsakovrstni novi jedilni list nudi na svobodno izbero vsega, kar si srce poželi. Za dobro razpoloženje skrbi tudi godba, ki prednaša samo izbrana dela svetovno znanih godbenikov. Ko so neko opoldne zaigrali tisto iz Rigoletta: 'La donna e mobile — ženska le vara nas — so začeli moški ploskati, ženske pa protestirati. To vam je bil halo!

Ko sem prvikrat vstopil v obednico, me steward popelje k mizi, kjer sta že sedela dva duhovnika. Eden je bil benediktinski opat Koch, drugi pa p. Friderik, oba fina družabnika. Gospod opat, bivši profesor latinščine in grščine, je kar iz rokava stresal primerne grške in latinske citate, p. Friderik, ki je hkrati kurat pri ameriški vojni mornarici, je z njemu lastnimi gestami skrbel za vojaške dovtipe, moja ribniška kri je pa skušala delati most med obema. Posebno židane volje je bila naša troperesna deteljica na poslovilni večer. Na mizo, ki je bila vsa v zelenju in v cvetju, je gospod opat priklical "Ptičje petje" — nemško: Vogelgesang. Pa ne mislite, da je g. opat morebiti čaral. Vse se je vršilo naravnim potom. "Ptičje petje" je namreč vino, doma iz Porenjskih vinogradov na Nemškem, barve cekinaste, okusa pa takega, da bi se ga niti olimpski bogovi ne branili.

Popoldne je posvečeno najraznovrstnejšim zabavam. Starejši zahajajo v kino, mladini ugaja ples, prijatelji sporta se pa udeležujejo konjskih dirk. Dvakrat je bila celo napovedana vinska trgatev. Velika dvorana gornjega krova je bila vsa v grozdju, gostje pa v "rožcah." Nekateri bolj vneti trgatelji so se vračali iz "vinogradov" šele zjutraj, ko sem šel maševat. Njih hoja se je kaj primerno ujemala z gugajočo se ladjo.

Dne 28. avgusta.

Pretekla noč je bila tiha in mirna. Nikdo ni mislil, da se bo vreme spremenilo in tako nenadoma! Samo kapitan se je nekam sumljivo smehljal, ko je gledal na obzorje, kjer se je tu in tam zabliskalo.

"Europa" jo je vztrajno in moško rezala. Včeraj smo prevozili 586 morskih milj. Nekateri potniki so še počivali in sladko snivali. Toda hudomušni morski duhovi so se vendarle tisto jutro hoteli malo poigrati in z valovi vprizoriti koncert. In so začeli počasi stopnjevaje. Najprej je potegnil majhen vetrič. Nato je prišel na površje nekoliko močnejši veter. In potem je Eolus, bog vetrov, odprl fortissimo in zapihal je močan vihar.

(Dalje sledi)

—o—

Koncert Ilirije

Cleveland (Collinwood), O. — Kmalu bo tu 21. november, dan našega koncerta. Ali ste se že odločili, da nas posetite na omenjeni večer? Za letos imamo nekaj novega—himno Ilirije, besedilo g. Vinko Gaberca, uglasbil jo je pa g. Ciril Pregel, oba v Celju, Jugoslavija. Pesem, kakor tudi melodija, je nekaj lepega. Ni to kaka vesela koračnica, ampak nekakšna molitev za naš mili slovenski rod.

Poleg vsega izvanrednega dela, ki smo ga imeli letos, so se pevci in pevke potrudili, kolikor mogoče, da bo ta koncert v resnici nekaj lepega. Vseh pesmi imamo na programu dvanajst, vse lepe slovenske pesmi. Ne bo vam žal, ako se udeležite omenjenega koncerta.

Vprašam vas: kje se človek najbolje počuti, ali ne ravno med pevci in pevkami? Zbor Ilirija vam prepeva vsako nedeljo. Nimate prilike, da si pevce in pevke ogledate od blizu. V nedeljo 21. novembra vam je pa dana prilika, da se bolj od blizu seznanite ž njimi. Vsi so mladi fantje, vse mlada dekleta. Pridite torej in jim tako pokažite, da cenite njih delo.

Jako žalostno in lahko bi rekel: grdo je, da se nekateri naši ljudje tako malo zanimajo za prireditve pevskih zborov. Pa naj bodo mladinski ali pa odrasli. Le nekateri so, ki v resnici delajo in se trudijo. Drugi pa roke križem drže in—mirna Bosna.

Pred nekaj dnevi sem se udeležil koncerta nekega mladinskega zbora. Krasno so peli, ali Bože moj, kje so pa ljudje? Dvorana komaj polovico napolnjena, ki bi morala biti do zadnjega kota zasedena. Vidite, to ni prav. Vse premalo se zanimamo za zbore, ker imamo menda vsega preveč.

Nekoč je naš zbor priredil koncert v eni bližnjih naselbin. Po koncertu stopi k meni mož okrog 65 let in mi reče: "40 let sem v Ameriki in slovenske pesmi nisel slišal peti 30 let. Ko sem jo čul, sem začel jokati kot majhen otrok. Pa me ni sram, ker to so bile solze ljubezni in veselja do mile naše pesmi."

Mislim, da bi se isto godilo z nami, ako bi prav umevali slovensko pesem.

Poleg himne "Ilirija" imamo na programu prelepo pesem "Knezov zet." Kdo in kaj je bil, vam pa opišem prihodnjič. Za sedaj vas prosim, da 21. novembra vsi v Slovenski dom na Holmes Ave. Pozdrav!

Pevec.

—o—

Za kulturni vrt

Saj, saj! Tu imaš petak, je rekla Mrs. Josephine Kocin, ki živi na 707 E. 160 St. Veš, je rekla, obljuba dela dolg. Sem že dostikrat rekla, da moram dati za naš vrt, da bo prej plačan. Mrs. Rozi Frank iz 18605 Kewanee Ave. ja dala tudi $5.00, ter rekla, da se ji zelo dopade, ko je vrt končno uspel in pravi, da je odbor res veliko delo napravil s pomočjo dobrih rojakov, ki so prispevali. Da pa ne bo samo njeno ime označeno, je rekla, da da tudi za svoja sinova Martina in Karla, ki imata mesnico na St. Clair in 107. cesti. Mrs. Rozi Trobentar iz 707 E. 162 St. je pa rekla: Veš, tako težko dam, ker nihče ne dela, ampak za vrt pa kar moram dati, da bom tudi jaz deležna in zapisana, da sem prispevala. Dala je $2.00. Mrs. Rose Planinšek, 16007 Holmes Ave. je k temu še primaknila $1.00. Potem pa še Mrs. Viktor Bernot, 16001, nadaljni dolar.

Tako gre vsa naša stvar, hvala Bogu. Vsem tem, ki so dali, pa prav lepa hvala, ker tako dosledno pomagajo krčiti naš dolg, ki je z vsakim dnem manjši. Oh, pa še nekaj! Srbi so zopet dali $227.00. To pa že nekaj odbije in odseka. Preko dvesto copakov! To se naznani in pove vsem tistim, ki ne verjamejo, da gre stvar tako lepo naprej in pa naj se nas še drugi kaj spomnijo ter prispevajo za ta res veliki in važni kulturni spomenik, ki je last našega naroda.

Jože Grdina.

—o—

Nova metoda lova

Cleveland, O. — Danes se je odprla lovska sezona v državi Ohio, na zajce in fazane. V sedanjih časih, ko je še nekoliko krize, ne more vsak lovec vzdržati vse leto lovskega psa. Za take priporočam jaz sledeče. Denite uro budilko (vekarco) v grmovje, kjer slutite zajca, ali pa pred luknjo, kjer so na jerpergah. Uro napravite, da bo klicala ob pol devetih zjutraj. Potem pa naj bosta dva lovca ob tem času na mestu, da jih bo eden streljal, drugi pa pobiral. Vekarca bo gotovo spravila še tako zaspanega zajca iz ravnotežja, da jo bo skusil ubrati v druge, mirnejše kraje. Takrat naj pa govori svinčena toča.

Važna pripomba. Če bo kak lovec imel uspeh s tem receptom, naj se spomni z enim zajcem na spodaj podpisanega, ki daje same nasvete, prakso pa prepusti drugim.

(Jože, da ne bo tako, kot se je zgodilo onemu v Kaliforniji, ki bi bil rad napravil takozvani kameniti vrt (rock garden). Ker ni imel kamenja, je dal v časopise apel, naj mu dobri ljudje pripeljejo kak kamenček, kadar jih pot nanese mimo. In veš, kaj se je zgodilo? V enem tednu so mu navozili 800 ton kamenja. Najeti je moral truke in jih plačati, da so odpeljali odvišno kamenje izpred hiše. In kaj takega se lahko zgodi tudi s teboj. Kaj bo, če ti vsak lovec prinese po enega zajca. Op. Jak.)

Mnogo sreče našim lovcem in pazite, da se vam ne bo puška sprožila v napačno smer. Pozdrav!

Joe Pograjc.

—o—

—Gospa Ana Steska, vdova po višjem davčnem inspektorju, je po kratkem trpljenju, v 82. letu starosti umrla.

JOŽE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Ker sem že večkrat prej slišal o tem kraju, zlasti kaj se je tukaj godilo, sem se odločil, da ga tudi jaz obiščem. Nič kaj posebno si nisem belil glave kako bo. Vpraševati druge tudi ni kazalo, ker nisem za nikogar vedel, da bi bil tam in bi mu bila stvar znana. Že najdem, sem dejal, in kaj bi ongavil. Eni so obiskali Lurd, drugi Lisieux, zopet tretji kaj drugega. Jaz grem pa v Paray le Monial. Saj ni, da bi človek moral hoditi po stopinjah drugih.

Prav vesel sem stopal tisto jutro po Paray le Monialu. Mesto je tako ljubko in leži med rodovitnimi polji in travniki, na tako prikupljivem kraju, da se ti kar precej prikupi. Prebivalcev šteje nekako okrog 5,000. Skozi mesto teče reka Loire. Od kolodvora pa do katedrale Srca Jezusovega je nekako deset minut hoda.

Ko sem prišel tja, je bila katedrala še zaprta. Ko se malo razgledam naokrog, vidim cerkovnika, ko je šel opret cerkev. Vstopim. Najprvo se zahvalim Srcu Jezusovemu, da mi je bilo dano biti tukaj. Nato si ogledam krasno stavbo, ki pa po vidnosti ni še povsem dodelana. Visoko gori na oboku je velika krasna slika Srca Jezusovega, ki kaže Gospoda v vsem veličanstvu; na prsih pa se mu blesti njegovo srce. Stene so poslikane iz prizorov Jezusovega življenja in trpljenja. Gori visoko po stenah vise bandera vsakovrstnih barv in velikosti ter umetno vezena z besedili v raznih jezikih. Ker mi ni bilo še povsem znano, sem vprašal cerkovnika, ki je prišel s par ljudmi v cerkev, kje da je grob sv. Margarete (sv. Marjete) in pa kraj prikazovanja. Pokažejo mi, naj grem gori po klancu v samostansko kapelo. Nič se nisem obotavljal, ampak jo takoj mahnil gori po klancu v nekdanjo samostansko kapelo, na kraj prikazovanja.

Bil sem prijetno iznenaden, ko sem vstopil v to tako važno svetišče, ki se je lesketalo od nebroj lučic, zlatih src in marmornatih spomenikov. Po stenah pa so visele krasno izdelane zastave vseh narodov. Med njimi sem videl tudi slovensko trobojnico s krasno vezenim ščitom Srca Jezusovega, katero so prinesli semkaj slovenski romarji iz Jugoslavije ter jo poklonili svetišču Srca Jezusovega, da tam priča o udanosti slovenskega naroda do Srca Jezusovega. Tudi zvezdna zastava Zedinjenih držav je visela na častnem mestu med drugimi zastavami. Poleg zastav je bilo mnogo raznih bander z napisi v vseh mogočih jezikih.

Tako okinčana kapela je izgledala nadvse slovesno, kot da je največji praznik ali godovni dan. Pa je bil le navaden delovni dan. Drug za drugim so se vrstili duhovniki, da opravijo sv. mašo. Eni na glavnem oltarju, kjer je oltar prikazovanja, a drugi pa na grobu sv. Marjete, ki je na desni strani kapele.

Kaj se je vršilo tukaj, kaže velika slika v glavnem oltarju, kjer je nazorno naslikan ta-le prizor: Kristus stoji na oltarni mizi, pod Njim lahen oblak. Z roko kaže na svoje srce, ki se blesti na Njegovih prsih, ves v žarkih. Doli pred oltarjem pa kleči redovnica, sv. Marjeta Alakok ter s svetim strahom gleda Kristusa na oltarju, ko stoji pred njo v vidni podobi. To, kar predstavlja ta slika, se je v resnici vršilo in sicer prav na tem oltarju, ko je na tej oltarni mizi stal Gospod, ko je razodel svoje srce. Pred tem oltarjem je pa klečala sv. Marjeta, ki je večkrat videla Gospoda v vidni podobi ter govorila ž Njim, ko ji je naročal, da razširi pobožnost Srca Jezusovega. Da bo pa cenjeni bralec vso to stvar bolj razumel, je povsem potrebno, da malo pogledamo na dogodke, ki so se tukaj vršili in kako je do tega prišlo.

Dne 22. julija 1647 se je rodila v župniji Veroure (Verur), v pokrajini Burgogne (Burgonj), na Francoskem deklica, kateri so dali pri krstu ime Marjeta (Margareta). Njen oče je bil Klavdij Alacoque, mati pa Filberta, rojena Lamin. V družini je bilo pet otrok, štirje sinovi in pa hčerka Marjeta. Ko je bila stara osem let, je izgubila očeta. Radi vzgoje jo je dala mati sestram Klarisinjam. Tam je devet let stara prejela prvo sv. obhajilo. Pri sv. birmi si je privzela še ime Marija. Pri Klarisinjah v samostanu se ji je dopadlo in je mislila že, da kar tam ostane. V tem je pa Marjeta zbolelo in nobena stvar ji ni pomagala. Vzeti so jo morali iz samostana. Napravila je obljubo, da če jo Marija ozdravi, da postane njena hči. Ozdravela je.

V tem, ko je bila doma in zdrava, je tudi nji svet obetal svoje sladkosti in imela je velike boje, da se je končno odločila, da vstopi v samostan. Že po naravi je bila vse od svoje rane mladosti izredno pobožna ter je še kot otrok mnogo preklečala pred tabernakljem, ter je to svojo izredno pobožnost ohranila skozi vse notranje boje, da je vstopila v samostan. Ker se je že v bolezni zaobljubila Mariji, je sklenila vstopiti v red Marijinega Obiskovanja v Paray le Monialu.

Red Marijinega Obiskovanja je ustanovil sv. Frančišek Saleški s pomočjo sv. Ivane Frančiške Šantalske. Samostan tega reda v Paray le Monialu je bil sezidan 1632, leto pozneje pa kapela, kraj prikazovanja. Tu sem je Marjeta vstopila 2. maja 1671, kjer je bila sprejeta kot novinka. Tu jo je Bog pripravljal na veliko delo božje. V še večji pobožnosti in veliki pokorščini se je izpopolnjevala Marjeta do visoke popolnosti.

Dne 27. decembra 1673 je Marjeta klečala pred tabernakljem in molila. Tu se ji prikaže Kristus kakor ga kaže slika v glavnem oltarju. Tu ji pokaže Kristus svoje Srce v odprtih prsih. Marjeta piše, da je bilo kakor v ognju in plamenu, obdano od žarkov, svetlejše od sonca in prozorno ko kristal. Rana, ki jo je prejel na križu, se je dobro videla. Trnjeva krona se je vila okrog srca in nad njim se je dvigal križ. Potem reče Kristus Marjeti: "Moje srce je tako polno ljubezni do ljudi, da ne more več pri sebi zadrževati žarkov te goreče ljubezni, temveč je prisiljeno, da jih s tvojo pomočjo razširi in ljudem razodene, da jih obogati z zakladi, ki so v tem srcu. Ti zakladi so milosti zveličanja in posvečenja, ki edino morejo človeka rešiti iz prepada pogubljenja. Izvolil sem zato tebe vkljub tvoji nevrednosti in nevednosti, da boš izvršila ta moj namen; tako se bo pokazalo tem bolje, da je vse samo moje delo."

(Dalje sledi)

Če verjamete al' pa ne

V šoli razlaga gospod učitelj pregovor: Ni vse zlato, kar se sveti in vpraša: "Kdo ve kak zgled za to?"

Hitro se oglasi mali Janezek in reče neustrašeno: "Vaše hlače niso zlato, gospod učitelj, pa se vendar svetijo."

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po nemškem izvirniku K. Maya

"Effendi, sedajle je lepa prilika!"

"Za kaj?"

"Da založiš dobro besedo za mene pri Halefu, kakor si obljubil."

"Kaj pa bi rad od njega?" sem se delal nevednega.

"No, saj veš! Poskusil bi rad!"

Vestnega padišahovega uradnika je bolj zanimalo in skrbelo, ali je Halef res neranljiv, kot pa vsi Muebareki in zločinci.

Odpravil sem ga.

"Jutri poskusi, ko se bomo naspali! Nocoj ne utegnemo. Najprvo moraš storiti svojo dolžnost."

"Kako dolžnost?"

"Javni tožitelj si! Tamle stoji kodža baša in čaka. Dolžil sem ga sporazuma z zločinci in mnogo drugih grehov. Zahteval si dokaze, dal sem ti jih. Kuftan imaš v rokah in denar v žepu. Kuftan in denar pričata dovolj jasno, da je kodža baša zaveznik Muebareka in njegovih prijateljev."

"Kaj naj storim, effendi?"

"Dokaži pred ljudstvom kodža baši njegovo krivdo in obsodi ga! Pa zdi se mi, da se obotavljaš nastopiti zoper glavnega krivca—"

"Kako govoriš, effendi! Koj boš videl, kako vestno pojmujem svojo dolžnost! Strogo in nepristranski bom sodil."

"Upam."

Ljudje so se zgrnili krog nas, "javni tožitelj" je stopil naprej in začel:

"Čujte, možje, sinovi korana in otroci prave vere prerokove! Tule stojim pred vami v imenu padišahovem, ki mu naj Allah nakloni veselje raja. Povedati vam moram, da je naš kodža baša res kriv zločinov, ki so se zgodili. Našel sem njegov kuftan, raztrgan je na levi spodnji strani, in tisti kos, ki ga manjka, ima tale effendi v žepu. In tale effendi trdi, da je srečal kodža bašo pri Muebarekovi koči, da ga je prijel, pa da se mu je iztrgal in pri tem pustil kos kuftana v njegovi roki. Po besedah postave bi moral sicer kuftan plačati, ker ga je raztrgal, in lahko ga plača, ker je bogat. Denar pa bo prišel v sodnijsko blagajno. Dokazano je, da je bil kodža baša res pri Muebareku. Torej je tudi vedel, da so tatovi ušli.

"Razen tega smo našli na kodža baševem stanovanju mošnjo denarja s pet tisoč piastri. Tudi tisti denar je dokaz za kodža baševo krivdo. Tale effendi je namreč trdil, da je kodža baša izpustil iz ječe tatove in da mu je za njihovo svobodo plačal Muebarek pet tisoč piastrov. Res smo našli denar in dokazano je, kar je effendi trdil.

"In še eden dokaz smo našli. Spet je tale effendi trdil, da je dal kodža baša tatovom svoje vrance za beg, pa prevzel v zameno njihove belce. Šli smo gledat in našli v hlevu belce, njegovih vrancev pa ni bilo nikjer. Kodža baša je torej res dal ubeglim tatovom svoje konje.

"Prav nič torej ne moremo dvomiti, da je kodža baša res sokriv zločinov, ki so se godili v našem mestu. In zato vprašam tebe, imenitni effendi, ali boš plačal raztrgani kuftan in koliko boš plačal?"

"Allah akbar!" je vzkliknil poleg mene Halef ves zavzet.

Tudi sam sem osupnil nad takim nenadnim preokretom v govoru javnega tožitelja. Pričakoval sem, da bo prisodil kodža baši izdatno bastonado in najmanj celoletno ječo, — pa je mene vprašal, ali bom plačal kuftan! Res turška razsodba! Razumel sem seveda, zakaj ga ravno to vprašanje najbolj skrbi. Za denar mu je šlo in izkupiček za kuftan bi seveda sam vtaknil v žep.

Glasno sem odgovoril, da so vsi čuli.

"Zelo me veseli, o mufti, da je tvoja pravičnost prav tako velika kakor tvoja bistroumnost! In zato mi dovoli vprašanje, kdo je pravzaprav raztrgal kuftan?"

Začuden me je gledal.

"Ti vendar, effendi!"

"Ne!"

"Saj si vendar sam priznal!"

"Ne! Dovoli mi še nekaj vprašanj!"

"Govori!"

"Ali je dovoljeno prijeti človeka, ki hodi po potih zločina?"

"Ni samo dovoljeno, celo dolžen je vsak pravoverni, da ga prime."

"Torej me vendar ne boš kaznoval, ker sem prijel kodža bašo! Saj je dokazano, da je hodil po prepovedanih potih."

"Za to te tudi nihče ne bo kaznoval."

"Drugega pa nisem nič storil."

"O pač! Raztrgal si kuftan."

"Ne! Zaklical sem mu, naj obstoji, in ga prijel za kuftan. Ali bi mu bil raztrgal obleko, da me je ubogal?"

"Gotovo ne."

"Me je ubogal?"

"Ne. Iztrgal se ti je."

"Kdo je torej raztrgal kuftan?"

Osupel je molčal. Slučaj je bil pretežek za njegove turške možgane. Nazadnje je le povedal:

"O Allah! Kako težko vprašanje! Sam ga ne morem rešiti. Najbolje bo, če poročam o zadevi na višjo oblast."

"Ni treba! Tvoja lastna pravičnost in duhovitost ti bosta zadostovali, da sam rešiš vprašanje."

"Boš pač moral počakati, da o zadevi razmišljam."

"Čakati ne utegnem in tudi ljubi se mi ne. Priznam, da je kuftan raztrgan in—"

Ves vesel me je prekinil.

"O, res priznaš? Torej je zadeva rešena in kuftan boš plačal!"

"Le počakaj še! Še nekaj te moram vprašati. Ali se je tale kos odtrgal od kuftana, ali se je kuftan odtrgal od kosa? Pomisli, kako je bilo! Pri miru sem stal ,zaklical kodža baši stoj in ga prijel za kuftan, kodža baša pa se mi je iztrgal in zbežal."

Molče je zrl javni tožitelj v tla in razmišljal. Takih slučajev pač še ni srečal v svoji sodni praksi.

Pa nazadnje se mu je obraz razjasnil ko nebo, kadar se razpršijo težki oblaki, in z velikim glasom je povedal:

"Čujte, o prebivalci mesta Strumice! Zvedeli boste, kako pravičen je vaš sodnik! Odločam namreč v imenu postave, ki je v koranu, da se je kuftan odtrgal od kosa. Ali tudi vi tako sodite?"

STANOVANJA V NAJEM

Sledeča stanovanja se oddajo v najem. Vsako stanovanje ima vse ugodnosti in vsako je novo dekorirano in v najboljšem stanju.

1397 Addison Road, 6 sob, spodaj

5371 Stannard Ave., 5 sob, zgorej

887 Ansel Road, 4 sobe, spodaj

548 E. 123 St., 8 sob

3839 St. Clair Ave., štiri sobe zgorej, štiri sobe spodaj.

Vprašajte pri

The North American Mortgage Loan Co.

6131 St. Clair Ave.

Tel.: HEnderson 6063

KOLEDAR DRUŠTVENIH PRIREDITEV

1937 NOV. 1937						
Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

NOVEMBER

13.—Društvo Slovenec št. 1 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. Doma.

13.—Društvo sv. Janeza Krstnika št. 71 JSKJ priredi zabaven večer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

13.—Jugoslav (Slovene) Club priredi družabno veselico v Knausovi dvorani.

14.—Martinov večer društva sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ v cerkveni dvorani fare sv. Kristine.

14.—Jesenski koncert mladinskega pevskega zbora Črički v S. N. Domu na 80. cesti.

14.—Samostojni pevski zbor Zarja, opera v avditoriju S. N. Doma.

14.—Združeni Slovenci na Jutrovem priredijo domačo zabavo v Slovenski delavski dvorani.

17.—Marijina družba, plesna zabava za revne farane, v šolski dvorani sv. Vida.

20.—Društvo Svobodomiselne Slovenke št. 2 SDZ, plesna veselica v avditoriju S. N. D.

21.—Pevsko društvo Lira, koncert v avditoriju S. N. D.

21.—Koncert Pevskega zbora Cvet v S. D. D. na Prince Ave.

21.—Koncert in ples društva Adrija v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

21.—Pevski zbor Ilirija priredi koncert v Slovenskem domu na Holmes Ave.

23.—Društvo Orel priredi veliko zabavo s purmani v cerkveni dvorani sv. Vida.

24.—Društvo Presv. Srca Jezusovega priredi domačo zabavo s plesom v sobi št. 1 S. N. Dom.

25.—Dan Slovenske dobrodelne zveze v S. D. Domu na Waterloo Rd.

27.—Variety Club, ples v avditoriju S. N. Doma.

DECEMBER

5.—Oltarno društvo sv. Vida ima večerjo v novi šoli sv. Vida.

11.—Kulturni večer, slikovna predstava, petje in govori v Slovenskem domu v Girard, O.

25.—Mladinski pevski zbor "Škrjančki" priredi božičnico v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

28.—Marijina družba, ples v novi šoli sv. Vida.

31.—Privatna zabava društva Orel v šolski dvorani sv. Vida.

1938

JANUAR

1.—Proslava 25 letnice obstoja društva Glas Clevelandskih Delavcev št. 9 SDZ v avditoriju S. N. Doma.

9.—Lovski ples in banket priredi Euclid Rifle Club v Slovenskem domu na Holmes Ave.

16.—Podružnica št. 25 SŽZ, igra in ples v Knausovi dvorani.

29.—Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ obhaja 10-letnico obstanka v S. N. Domu.

FEBRUAR

6. — Koncert Mladinskega zbora S. D. D. v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

12.—Društvo Soča št. 26 SDZ priredi veselico v Češki Sini Sokol dvorani na 4314 Clark Ave.

13.—Društvo Ribnica št. 12 SDZ priredi proslavo 25-letnice s petjem, govori, nastopi in plesom v S. N. Domu.

IZ PRIMORJA

—Župnik v Podmelcu je bil postavljen pod policijsko nadzorstvo za dve leti. Povod za to odredbo je dala baje pridiga, v kateri je žigosal nemoralno obnašanje v nekaterih počitniških kolonijah po Tolminskem.

—Praznik grozdja, ki so ga praznovali po naših krajih 3. oktobra, je bil v nekaterih krajih zelo svečan. Naši kmetje so morali kot člani fašistične organizacije "Dopolavora" v sprevodu na vozeh skozi vasi. Vsaka vas, v kateri obstoja odsek organizacije "Dopolavora," je morala pripraviti po en voz, ki je predstavljal karkoli iz zgodovine fašizma, ali pa iz kmečkega življenja. V Sežani na Krasu je šlo v sprevodu 25 voz, od tega 21 iz okoliških vasi; v Miljah 14 itd.

—Za novega župnika v Sv. Ivanu pri Trstu je bil imenovan Giordano Minatori, star 35 let, po rodu Tržačan. Do sedaj je služboval v Istri.

—V Labinu, kjer je velik premogovni rudnik, ki so ga pričeli zlasti v času sankcij z velikansko intenzivnostjo izkoriščati, bodo zgradili več novih javnih poslopij, med temi šolo, elektrarno, ter še druga javna dela. Občina je morala za to najeti posojilo, ki sega preko 200,000 lir. Kakor je znano, so v Labinju zgradili celo novo mestece, ki obsega zlasti stanovanjske hiše rudarjev in uradništva. V rudniku je zaposlenih okoli šest tisoč ljudi.

—V nevihti, ki je divjala pred nekaj tedni, je udarila strela in ubila posestnika Antona Premrova iz Čepnega pri Košani. Strela je udarila tudi v hišo Baričeve družine v Dutovljah, ni pa prizadejala posestniku in njegovi ženi ničesar. Pač pa je povzročila požar, ki je uničil hišo in hlev ter s tem povzročil veliko škodo. Ker je bil hlev poln sena, so le s težavo omejili požar, ki je grozil, da se bo razširil tudi na druga poslopja.

—Vesti iz Postojne. V Postojni so ustanovili sekcijo vojnih prostovoljcev in ob tej priliki razvili tudi novo zastavo. Za predsednika je bil izvoljen domači podešta Zanoni. V govorih, v katerih so poveličevali predvsem Mussolinija in fašizem, so izrekali svojo vdanost in pripravljenost za nove žrtve. Med ostalimi govorniki je vredno omeniti to, da je govorila tudi neka Marija Battich (Batič), mati prostovoljca, ki je padel v lanskih bojih v Afriki. — Nekaj kilometrov od meje so pred dnevi našli dve ženski trupli. Ugotovili so, da sta to dve potujoči trgovki. Poleg tega so oblasti ugotovile, da ne gre tu za kak roparski umor, ker so našli pri obeh žrtvah razmetano še vse blago in ves denar.

—V Trstu in tržaški pokrajini znaša število v fašistični organizaciji "Opera ballila" včlanjenih 51,166 otrok. Od teh je največ "Malih Italijank" (17,558). Organizacija ima okoli 10 domov, 27 telovadnic in 20 športnih igrišč.

—Spopad med vojaki in oficirji nenavaden incident pri vojaških vajah na Krasu.—Šele sedaj smo izvedeli za dogodek, ki se je odigral koncem avgusta pri vojaških vajah v Gropadi na Krasu. Med ostalimi vojaki, ki so se morali udeležiti teh vaj, je bilo tudi precej Slovencev. Neki nasilen oficir je v noči brez povoda napadel spečega vojaka, ki je bil doma nekje blizu Št. Petra. Ker je bil dotični oficir splošno zelo surov in nasilen, je ta dogodek zelo razburil vojake, ki so se uprli in niso hoteli več izvrševati povelj, dokler se ne odstrani ta oficir, ki so ga tudi dejansko napadli. Vojaška komanda je, ko je videla položaj, smatrala za potrebno, da ugodi vojakom in je v resnici odstranila nasilnega oficirja, ter s tem poravnala spor. Vojakom se ni zgodilo nič.

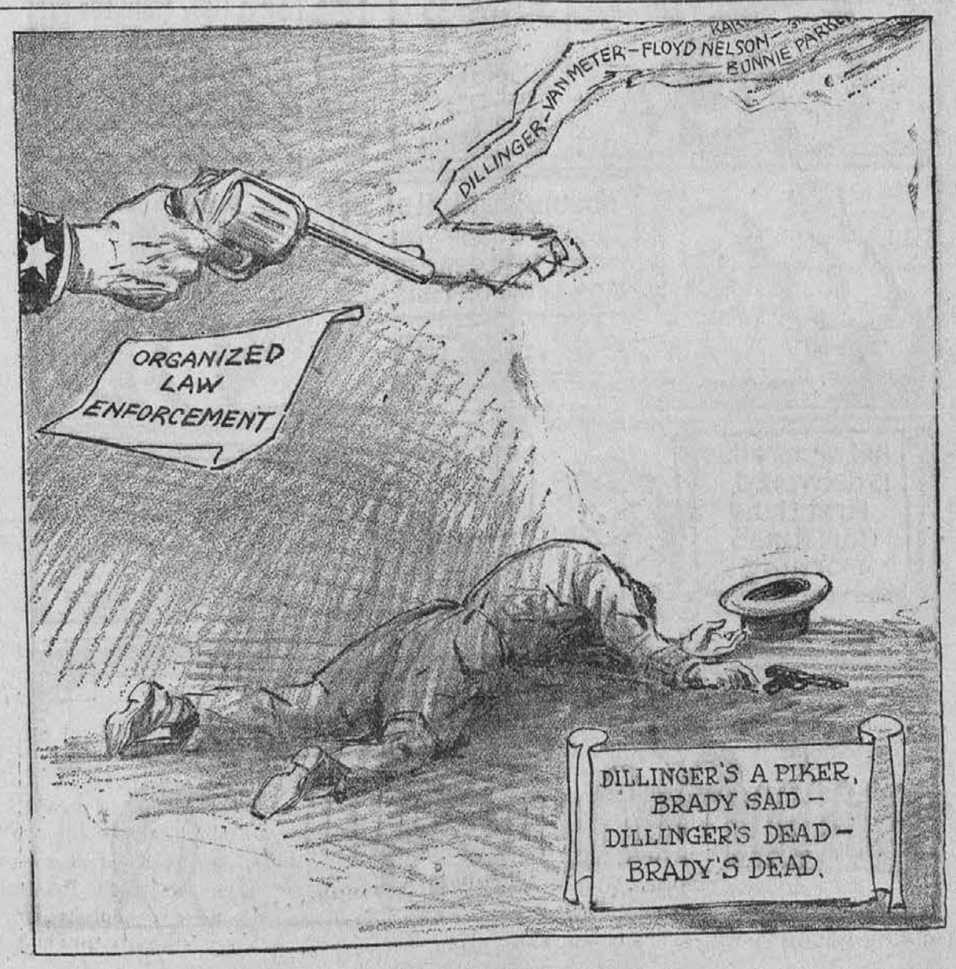

DNEVNE VESTI

Več gradnje je potrebno v Zedinjenih državah

Washington, 12. novembra. Stavbinska industrija je skoro popolnoma zaspala v Zedinjenih državah, kar je eden glavnih vzrokov, da so se časi poslabšali. Dasi potrebuje Amerika najmanj poldrugi milijon novih večjih ali manjših poslopij, pa jih danes ni v gradnji niti 25,000. Vlada je dognala, da je položaj v resnici resen, zato je začela delovati, da zbudi stavbinsko industrijo iz spanja. Potom Federal Housing Administration urada je vlada naznanila, da bo rada posojevala denar za gradnjo novih poslopij po nižjih cenah glede obresti kot dosedaj. Predsednik Roosevelt se je včeraj dolgo posvetoval z raznimi eksperti v stavbinski industriji. Predlagano je bilo tudi, da naj se unijski stavbinski delavci zadovoljijo z nekoliko nižjimi plačami, pa bodo imeli stalen zaslužek, namesto, da bi imeli visoke plače, toda le par mesecev dela na leto. Toda American Federation of Labor je ta predlog jako hladno sprejela. Mr. Green, predsednik federacije, je izjavil, da ko se enkrat začnejo plače rušiti, da kmalu padejo tako, da je dostojno preživljanje nemogoče.

Najvišja sodnija odbila napadalce Blacka

Washington, 10. novembra. Najvišja sodnija je včeraj že drugič razsodila v prid novo imenovanega sodnika najvišje sodnije, Hugona Blacka, katerega so tožili, češ, da ni pravilnim potom prišel do sodnijskega urada. Takoj ko je bil napad na sodnika Blacka odbit na najvišji sodniji, sta bili proti njemu vloženi dve novi tožbi. Obenem je neki odvetnik, kateremu je bilo odvzeto odvetništvo, vložil tožbo proti trem nadaljnim sodnikom najvišje sodnije, rekoč, da niso sposobni vršiti svojih poslov.

Velesile nameravaja pomagati Kitajski

Bruselj, 12. novembra. Iz zaupnih krogov se poroča, da nameravajo vodilne evropske velesile, pa tudi Zedinjene države, zakladati Kitajsko z orožjem in streljivom in sicer na upanje, ako Japonska ne pošlje svojih zastopnikov na bruseljsko konferenco, ki se trudi, da poravna spor med Kitajci in Japonci. Delegati Zedinjenih držav, Francije in Anglije so se že zedinili glede pomoči Kitajski. Čakali bodo samo še nekaj dni, da Japonska odgovori na njih noto. Japonskega odgovora se pričakuje najkasneje v soboto.

Moderni Samson

John Schmidt je star 53 let, je še krepak za delo, toda dela že dolgo časa ni imel. Pa je sklenil končati življenje. Včeraj je v St. Alexis bolnišnici pripovedoval zdravnikom: 'Sklenil sem, da bo najhitrejša smrt ako se vržem pod ekspresni vlak. Šel sem na progo Erie železnice med 55. in 65. cesto. Okoli enajste ure ponoči sem začul, da se bliža brzovlak. Hitro se vržem pred vlak, potem pa nisem več vedel, kaj je z menoj, dokler se zjutraj nisem prebudil. Na glavi me je nekaj bolelo. Vendar sem se zavlekel domov in šel — spat. "Toda spal je tako dolgo, da so ga začeli pogrešati. V sobi so ga dobili brez zavesti. Odpeljan je bil v bolnico, kjer so zdravniki izjavili, da ima glavo razbito in nekaj reber počenih, toda bo kmalu izven nevarnosti.

* Tekom zadnjih sedem dni se je izvozilo iz Zedinjenih držav za $15,000,000 zlata.

Povprečni letni dohodki ameriške družine

Washington, 12. novembra. Kot poroča zvezni urad za domačo ekonomijo znašajo povprečni letni dohodki ameriške družine v manjšem ameriškem mestu na leto $1,500. Vladni zastopniki so tozadevno zaslišali 11,900 družin v 119 mestih, ki štejejo med 9,000 do 19,000 prebivalcev. Najvišji dohodki povprečne družine so znašali v Klamath, Ore., kjer dobivajo družine po $1,650 na leto. Manjši so pa dohodki družin na vzhodu, kjer znašajo med $1,100 do $1,200 na leto za družino. Povprečna najemnina ameriške družine na leto je od $13 do $24 na mesec.

V Rusiji so aretirali dva ruska poslanika

Moskva, 12. novembra. Sovjetska poslanika Rusije v Nemčiji in Turčiji sta bila aretirana, ker sta bila baje zapletena v zaroto proti življenju diktatorja Stalina. Podrobnosti o tem nenavadnem dogodku niso znane, ker se proti obema vršijo v Moskvi tajne preiskave.

Stroški zvezne vlade znašajo $6,500,000,000

Washington, 12. novembra. Predsednik Roosevelt je danes izjavil, da stroški zvezne vlade za fiskalno leto 1938-39 ne smejo pod nobenim pogojem presegati $6,500,000,000. Ako bo kongres dovolil več denarja, tedaj bo predsednik vetiral dotični predlog. Predsednik želi, da pride zvezna blagajna enkrat na čisto in da stroški ne bodo več presegali dohodkov. Stroški za letošnje fiskalno leto znašajo $7,300,000,000.

General Tomić, regent Jugoslavije, je umrl

Belgrad, 13. novembra. General Vojislav Tomić, eden izmed regentov Jugoslavije in poveljnik belgrajske posadke, je umrl. Kot pravi policija je umrl na posledicah rane, katero si je sam prizadel z revolversko kroglo.

MALI OGLASI

Pri nas

dobite vsak pondeljek in torek sveže riževe in krvave klobase.

Anton Ogrinc

6414 St. Clair Ave.

NOVA HIŠA $4950

na 971 E. 236th St. Odprta cel dan v nedeljo. Ni treba več kupovati stare hiše, ker dobite novo za isto ceno. Hiša ima 3 spalne sobe, 2 spodaj, eno zgorej, jekleni oboki pri oknih, jedilni kot, dvojna tla, v kleti dovolj prostora za igralno sobo. Tlakana in plačana cesta. Lot je 50x150. Takoj se plača $950, ostalo $32 mesečno. Se lahko takoj selite. — Ključi v našem uradu.

Hiša za dve družini, 5 in 5 sob, dva furneza, dve garaži, novo barvano. Blizu 140. ceste. Cena $4700, takoj $800, drugo samo $20 na mesec. Hiša na 13810 Deise Ave. Vprašajte pri

LA SALLE REALTY CO.

838 E. 185th St.

Tel. KEnmore 3153-W

F. J. Turk, Mgr.

(269)

Stalno delo

dobi moški za na farmo, ki se razume na tako delo. Naslov pove urad tega lista. (268)

NAZNANILO

Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem se preselil iz 1105 E. 64th St. na

6218 St. Clair Ave

Se toplo priporočam za selitev pohištva. Jos. Mihelich, 6218 St. Clair Ave., soba št. 5.

(269)

Železna cesta

ROMAN

Neale se je vrgel v gnečo, preril se do vlaka in njegovega bivanja v tem taboru je bilo v desetih minutah konec.

Čutil se je neizrekljivo ponosnega. Sam je pomagal zmeriti progo, po kateri je zdaj vozil drdrajoči, stokajoči, zibajoči se vlak. Vse slike, ki so brzele mimo njega, so se mu globoko vtiskale v spomin; hrup, govoričenje, dim; majavi, ropotajoči vozovi; kupi odpadkov, razbitin in vsakojake šare ob progi. In vse to je bilo samo drobtinica romantične krasote, ki jo je gledal Neale z očmi zlatega častihlepja in neizmernih sanj.

Na vsej tej vožnji z njenimi neštetimi, brezkončnimi presledki se ni naveličal letošnjih dve sto milj, in onih štirideset, ki so jih bili zgradili lani. Nato je prišla Omaha, čebelji panj — bodoča metropola zapada.

Strmoglav se je vrgel Neale v emotični vrtinec načrtov, nalog, odstopov zemljišč, privilegijev, premij, zastavnih in zakupnih pravic, vladnih, vojnih, državnih in narodnih interešov, sleparij in dobičkov in izsiljevanj — vse te obilice sebičnih in nesebičnih nagibov, vsega tega bogastva lokavih in plemenitih smotrov, vseh teh mrgolečih množic ljudi — tvoriva za gradnjo Zvezne pacifiške.

Neale je bil sanjač kakor ona peščica ljudi, ki se je bil v njih duhu prvič porodil divni zamisel železnice z iztoka na zapad. Naj je bil načrt še tako velik, z njegovimi političnimi in poslovnimi stranmi se ni mogel sprijazniti. Žalostno je bilo slišati, da so možje s poštenimi in plemenitimi nameni izgubili svoj denar, ko so poizkušali zbrati sredstva za gradnjo U. P.; a z druge strani je bilo vendarle zadoščenje v tem, da si je ob takih prizadevanjih mnogo kapitalistov polomilo grabežljive kremplje.

Predsednik in kongres Zedinjenih držav sta imela po končani domači vojni dovolj posla s svojim lastnimi skrbmi in vlada je mogla dajati le majhno finančno podporo v obliki dodelitev zemlje in posojil. Zato pa je obetala možem, ki bi zgradili železnico, veliko nagrado.

Prva gradbena družba je podpisala več ko poldrugi milijon dolarjev in je vplačala četrtino tega. Denar jim je tako naglo skopnel pod prsti, da so se družbi odprle oči; izprevidela je, kakšno nenasitno brezdno zeva za tem podjetjem, in je izgubila zaupanje v stvar.

Nato so ustanovili tako zvano "Credit Mobilier," ki se je kmalu obdala z žalostno slavo.

Bila je običajni tip poslovne družbe, kakršne so tiste čase vodile gradnje železnic. Ravnatelji, ki so menili, da je treba nagrabiti ves denar, kar naj ga kdaj vrže Zvezna pacifiška, že med delom, so organizirali v ta edini namen zelo prekanjen sistem.

Operacije te družbe so naposled povzročile enega najresnejših političnih skandalov, kar jih je videl kongres Zedinjenih držav.

Izdatki za gradivo so bili brez izjeme zelo visoki in so se skokoma dvigali v nezaslišanost. Omaha ni imela z iztokom nikake železniške zveze, tako da je bilo treba vse pošiljatve, gradivo, stroje, lokomotive, vagone in delavce, z ladjami prepeljavati po deročem Missouriju iz St. Louisa. Že to je bil posel, ki je zahteval viška praktične spretnosti in energije. In zunaj na preriji ni bilo po sto in sto milj na okrog ne dreves, ne lesenih rastlin, jedva da je rasel kak grm. Prerija je bila čudovit svet za bivole, za potrebe železniških delavcev pa najbolj gola vseh pustinj. A ne samo les, kurivo in pragove, ampak tudi kamenje za mostove in progovode je bilo treba dobivati iz velikih daljav. Desettisočem ljudi je trebalo dajati dela, in kdor se je pogodil za zmerno plačo, je kmalu zvedel, da dobivajo drugi več; in ker je bila družba na milost in nemilost v njihovih rokah, so zahtevali pretirane vsote.

Eden iz najznamenitejših pojavov, ki so spremljali gradnjo, pojav, ki je navdajal Neala z onemoglo besnostjo, je bil zakon, pooblaščajoč vlado Zedinjenih držav, da sme, kakor hitro bo kje toliko in toliko milj proge nared za obratovanje, poslati komisijo veščakov, ki naj preizkusijo progo in presodijo dovršeno delo. Videti je bilo, da se nobena teh komisij ne more sporazumeti z drugo; in veščaki, ki so igrali svojo težavno vlogo v zamotanem labirintu načrtov in nasprotnih načrtov, spletek s te in z one strani, so poročali vrhovni oblasti, da je treba zgraditi ta in ta kos proge še enkrat.

Enemu izmed odlomkov, ki so zbujali njihovo nezadovoljstvo, so očitali, da je vzpon prestrm, in Neale, ki je vodil merilska dela je moral kmalu slišati, kako klavrno je opravil svojo nalogo. Neale je pregledal svoje številke in zapiske; nato je poiskal Henneya in se je z mnogimi kletvicami pridušil, da je vzpon brezpogojno pravilen. Tudi Henney je klel, še krepkeje od Neala; toda pritrdil mu je povsem in mu je svetoval, naj govori z veščaki.

Neale je poslušal svet in je našel komisijo dostopno za svoje razloge — izvzemši enega člana. Ta edini je bil mož z imenom Allison Lee. Ko je Neale začul to ime, se je zdrznil. Lee je bil sivolasec z razbrazdanim obličjem in tistim osredotočenim nastopom, ki je bil po Nealovih izkušnjah za vodilne glave pri gradbi Zvezne pacifiške.

Neale je trdil, da je njegova dolžnost dokazati, da je prav izvršil delo, in da ima vse potrebne številke. Mr. Lee je odvrnil, da je bila meritev slaba in da jo je treba ponoviti.

"Ali ste sami zemljemerec?" je z ostrim glasom vprašal Neale; kri mu je razbijala v sencih.

"Nekaj razumem o gradbenih stvareh," je odvrnil komisar.

"Nu, veliko tega ne more biti, kar vi razumete," je rekel Neale, čuteč, da ga premaguje togota.

"Pazite na svoj jezik, mladi mož!"

"Mister Lee, ali me hočete poslušati?" je udarilo iz Neala. "Tu, evo, so moji zapiski. Prenaglo ste si ogledali progo pa ste se zmotili za nekaj črevljev."

Mr. Lee ni hotel pogledati zapiskov, ampak je nestrpno mahnil Nealu, naj gre.

"S tem uničujete moje možnosti," je trdovratno rekel Neale.

"Sodeč po tem, kako govorite s starejšino, boste najbrže itak kmalu izgubili službo."

To je spravilo Neala iz uma; prebledel je kakor mrlič.

"Prekleta grdobija je ta komedije z veščaki!" je kriknil Leeju v obraz. "Grdobija! Lodge to ve. Henney ve. Vsi vemo. Tudi vi veste! Vsako najzadnje človeče, da se le prišteva k vladi, prihaja nadlegovat vrle, poštene inženjerje, ki grade železnico. To je nezaslišano! . . . Štirideset milj je dolg ta kos. Pet milj, trdite vi, je treba vnovič zmeriti, vnovič zravnati, vnovič narediti. Milja stane šest in štirideset tisoč dolarjev — evo, to je vsa krivnost! Še enkrat dve sto trideset tisoč dolarjev pojde v malho gradbene družbe!"

Neale se je vrnil k Henneyu in mu dobesedno ponovil razgovor. Henney je obžaloval ta dogodek, čeprav je čestital Nealu na njegovem moškem pogumu. Stvar ni mogla dosti koristiti, utegnila pa je napraviti veliko škode. Mnogi teh članov komisij so bili političarji, ki so imeli z ravnatelji tesne zveze in so komaj čakali prilike, da bi pušali "Kreditni" kri.

*

Maja meseca leta 1866. je prihrdrala vrsta voz, ki so jih spremljali vojniki, v polagoma naraščajoči tabor North Plate, in prvi, ki je stopil na tla, je bil Warren Neale, krepak in podjeten kakor je kdaj, toda nekoliko postaran, z obrazom bledim od dela v zaprtih prostorih in od dolgega, koprnečega pričakovanja.

Prvi ga je pozdravil Larry King; ni mu bilo videti, da bi ga bil čas le količkaj izpremenil.

Segla sta si v roke kakor brata po dolgi ločitvi.

"Red, kako je s tvojimi kljusami?"

"Prezimile so dobro, toda snedle so mi poslednji belič," je odvrnil Larry. "Vrag me jemlje."

"Jaz imam denarja kakor smeti," je rekel Neale, "in kar je moje, je tvoje. Stopi, Red, osedlaj mezge in naloži jim lahko prtljago, da pojaševa v wyominške griče."

"Aha, to sem si mislil . . . Pretetc oprezna morava biti, Neale. Rdečekožci rojijo kakor ose. Saj vidiš, kako je zrasel ta tabor. Ljudstvo se trumoma zbira, odkar je zima pri kraju. In vsi, ki prihajajo z zapada, pripovedujejo grde istorije."

LOUIS OBLAK
TRGOVINA S POHIŠTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom.
6612 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 2978

J. S. WIDGOJ
SLOVENSKI FOTOGRAF
se priporoča vsem za izdelavo vsakovrstnih slik po zmernih cenah.
485 E. 152 St.
Odprto ob nedeljah

AUGUST KOLLANDER
6419 St. Clair Ave.
v Slovenskem Narodnem Domu
PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;
POSILJA denar v staro domovino točno, po dnevnih cenah;
OPRAVLJA notarske posle.
•
Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

Ta japonski vojak si je nagrabil raznega orožja, ki so ga pustili kitajski vojaki na bojišču in se ves okrasil ž njim. Najbolj ga paradira "ovratna verižica," ki je pas z naboji za strojno puško.

Col. Charles Lindberg, ki je poletel iz Anglije na Nemško, kjer se je udeležil seje nemškega avij atičarskega kluba.

Robert Lee Bristow, star 21 let, iz Saluda, Va., je bil priznan kot najboljši mladi farmar v vsej Ameriki, za leto 1936. Po smrti svojih staršev se je z vso silo oprijel dela, plačal ves dolg na farmo in zvišal v štirih letih dohodke farme od $200 na $900 letno.

V Washingtonu so imeli konjske tekme, katerih so se udeležili najboljši jahači iz vseh delov sveta. Na sliki vidite ameriškega konja Ugly, s kapitanom Milo H. Matteson v sedlu.

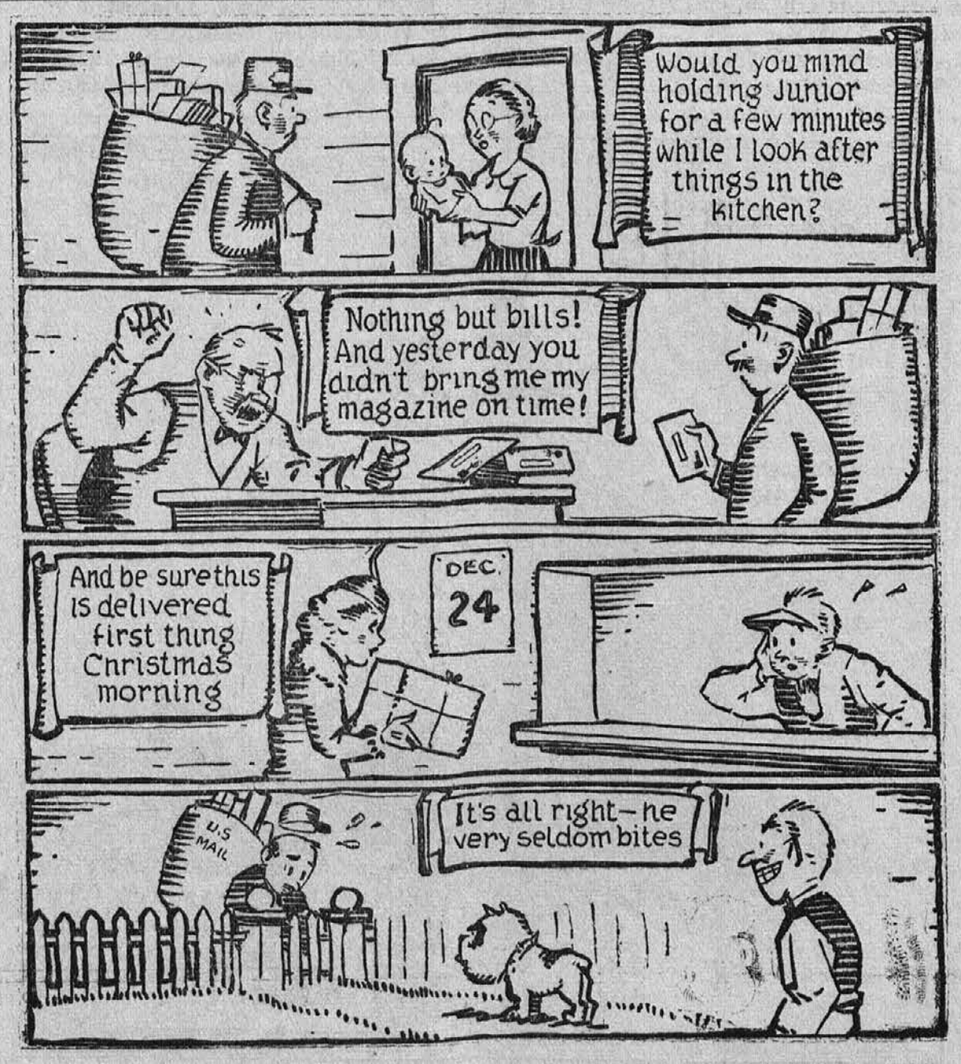

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE!

RAZPIS SLUŽBE

Gospodarski odbor SND. razpisuje službo oskrbnika SND. Upoštevajo se le delničarji SND. Vsa pojasnila glede dela in dolžnosti, spadajoča v področje oskrbnika, se dobijo v uradu tajnika SND kot tudi glede plače. Vse tozadevne ponudbe za to službo morajo biti predložene pismenim potom v urad SND najkasneje do 21. nov. 1937

Gospodarski odbor SND.

WOLFF HEATING CO.
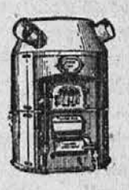
GRELNI INŽENIRJI
GORAK ZRAK, PARA, VROČA VODA, AIR CONDITIONING
Popravljalni deli za vseh vrst boilerje in furnace
DO 3 LETA ZA PLAČANJE
Postavite si grelni sistem
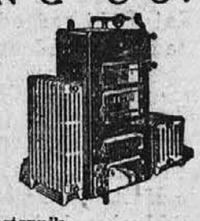
Vprašajte za Stefan Robash, naš zastopnik
715 East 103rd Street GLenville 9218
Vabijo se tudi naročniki izven mesta

Kralj rodu Yemen, ki prebiva onstran Rdečega morja, nasproti Etijopiji, je poslal Mussolinu tega krasnega arabskega konja v dar. Vsega skupaj je dobil Mussolini tri take konje in kralj Emanuel tri. Slika je bila vzeta v Rimu, ko so konje jemali iz vagona.

Kadar hoče avto prehiteti vlak. Slika kaže lokomotivo, pred njo pa ostanek šolskega busa. Nezgoda je zahtevala 10 smrtnih žrtev pri Mason City, Ia.

Dva nizozemska konjeniška častnika, ki sta se udeležila razstave konj v New Yorku. Levo je polkovnik Kruijff in desno kapitan Pahud de Mortanges, od plavih huzarjev. S seboj sta pripeljala tudi osem najboljših nizozemskih konj na razstavo.